

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **S. H.**, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 27. apríla 2011 v Bratislave dovolanie obvineného S. H. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 8. novembra 2010, sp. zn. 3To 87/2010, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného S. H. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 12. mája 2010, sp. zn. 2T 5/2010, bol obvinený S. H. uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

dňa 21. augusta 2009 o 07.00 hod. v obývacej izbe bytu na ulici D. pri slovnom nedorozumení s bratom J. H. sa poškodenému raz vyhrážal zabitím, chytil ho okolo krku a zvalil ho na gauč, kde ho škrtil, čím v poškodenom vzbudil obavu, že hrozby splní.

Okresný súd Prievidza za to obvineného S. H. odsúdil podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a/ a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu 15 (pätnásť) mesiacov.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol obvinený S. H. odvolaním, ktoré Krajský súd v Trenčíne uznesením z 8. novembra 2010, sp. zn. 3To 87/2010, podľa § 319 Tr. por.

ako nedôvodné zamietol.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote obvinený S. H. prostredníctvom splnomocneného obhajcu JUDr. P. B. dovolanie, ktoré oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania obvinený S. H. (ďalej aj ako „dovolateľ“) argumentoval k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. tým, že súd v konaní odmietol vypočuť svedka G. N. z dôvodu, že jeho výpoveď nie je podstatná, hoci podľa dovolateľa práve tento svedok mohol k prípadu uviesť podstatné okolnosti, ktoré by preukázali jeho nevinu. Nevypočutím tohto svedka tak súd zásadným spôsobom porušil právo dovolateľa na obhajobu, keďže súčasťou tohto práva je aj predkladanie návrhov a zabezpečenie dôkazov, ktoré obvineného zbavujú viny, resp. jeho vinu zmierňujú.

Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolateľ argumentoval tým, že súdy oboch stupňov nesprávne právne posúdili zistený skutok ako trestný čin, hoci o žiadny trestný čin nešlo. Absentovala totiž objektívna stránka skutkovej podstaty spočívajúca vo vyhrážkach páchatel'a inej osobe smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že by u tejto osoby mohlo vzbudiť dôvodnú obavu. Poškodený J. H. nikdy skutočnú obavu, že dovolateľ svoje údajné vyhrážky naplní, nemal. Inak by sa z bytu, kde k údajnému útoku došlo, ihneď odsťahoval a dovolateľovi sa vyhýbal, pričom práve opak bol pravdou.

Dovolateľ ďalej v dovolaní podrobnejšie rozoberal skutkové okolnosti prípadu, prezentoval vlastnú verziu skutkového deja a hodnotil vykonané dôkazy. Namietal, že ho súd uznal za vinného len na základe výpovede poškodeného J. H. a výpovedí znalca MUDr. G. a ošetrojúceho lekára MUDr. M.. Podľa názoru dovolateľa výpovede oboch lekárov spáchanie skutku nijako nepreukázali a jediným usvedčujúcim dôkazom tak zostala výpoveď samotného poškodeného, ktorý ale od začiatku klamal a svoju výpoveď prispôboval okolnostiam, čo bolo zrejmé z toho, že keď mu nevyšlo obvinenie z ublíženia na zdraví, ktoré pôvodne plánoval, tak dovolateľa obvinil z nebezpečného vyhrážania.

Podľa dovolateľa poškodený J. H. vypovedal tendenčne s cieľom vyriešiť týmto spôsobom ich vzájomný dlhodobý spor týkajúci sa užívania spoločnej nehnuteľnosti.

O niečo podobné sa pokúsil už v minulosti, no neúspešne, lebo priestupkové konania proti dovolateľovi boli zastavené. Podľa dovolateľa súd prvého stupňa tieto okolnosti pri hodnotení výpovede poškodeného J. H. nebral do úvahy a uvedené pochybenie neodstránil ani odvolací súd.

V petite dovolania potom dovolateľ navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci dovolanie obvineného S. H. odmietol, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie obvineného S. H. a zistil, že dovolanie bolo síce podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 2 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné s použitím § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. treba chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, teda samo osobe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Z dikcie § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Obvinený S. H. zásadné porušenie práva na obhajobu videl v tom, že mu súd neumožnil vypočuť svedka G. N., ktorý mal, resp. mohol k prípadu uviesť podstatné okolnosti, ktoré by preukázali jeho nevinu.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že judikatúra záväzným spôsobom neurčuje kedy a akým spôsobom má súd vykonať ten ktorý dôkaz v konkrétnej veci. Spôsob vykonávania dôkazov je upravený Trestným poriadkom a je vecou v tomto prípade samosudcu, aké poradie pri vykonávaní dôkazov zvolí. Pri vedení hlavného pojednávania je jeho povinnosťou dbať o to, aby pojednávanie nebolo zdržiavané prednesmi, ktoré nemajú nič spoločné s pojednávanou vecou. Rovnako vo vzťahu ku kladeným otázkam je povinný dbať o to, aby neboli kladené neprípustné sugestívne, resp. kapciózne otázky, alebo tiež otázky ohľadom okolností, ktoré s vecou nesúvisia, príp. ktoré vyplývajú už z ostatných vykonaných dôkazov (duplicitné). Ak má procesná strana v tomto smere výhrady k rozhodnutiam súdu prvého stupňa, môže ich uplatniť v rámci odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pritom vo svojich rozhodnutiach už v minulosti viac krát konštatoval, že hodnotenie dôkazov (resp. zisteného skutkového stavu) spôsobom,

ktorý odporuje predstavám obvineného ešte neznamená, že ide o dôkazy vykonané nezákonným spôsobom. Rovnako tak nevykonanie dokazovania v rozsahu, v akom ho predpokladá obvinený, nepredstavuje porušenie jeho práva na obhajobu, tobôž nie porušenie tohto práva zásadným spôsobom, ako vyžaduje obvineným S. H. uplatnený dovolací dôvod. Od tejto ustálenej judikatúry niet dôvodu sa odchýliť ani v tomto prípade.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je zrejmé, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je určené k náprave tých najzávažnejších, v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb, ale nie k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého alebo druhého stupňa. Tieto skutkové zistenia dovolací súd nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Obvinený S. H. v podanom dovolaní namietal, že skutok nenapĺňa znaky prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Tr. zák., nakoľko absentuje objektívna stránka spočívajúca vo vyhrážkach, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť u adresáta dôvodnú obavu z ich uskutočnenia. Podľa obvineného S. H. nebolo v konaní pred súdom preukázané ani len to, že sa poškodenému J. H. vyhrážal, a už vôbec nie, že by sa mu vyhrážal takým spôsobom, ktorý by u poškodeného J. H. vzbudil dôvodnú obavu, že vyhrážky uskutoční.

Podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. prečinu nebezpečného vyhrážania sa dopustí ten, kto sa inému vyhráža smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu. Za to sa potrestá odňatím slobody až na jeden rok.

Podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a/ závažnejším spôsobom konania,
- b/ na chránenej osobe,
- c/ preto, aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd,
- d/ z osobitného motívu, alebo
- e/ verejne.

Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva vo vyhrážkach páchatel'a inej osobe smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom, a to takým spôsobom, že to u takejto osoby môže vzbudiť dôvodnú obavu z ich uskutočnenia. Vyhrážanie sa inou ťažkou ujmom musí byť svojou povahou a závažnosťou na úrovni vyhrážok smrťou alebo ťažkou ujmom na zdraví. Pritom vždy treba brať do úvahy okolnosti konkrétneho prípadu a prihliadať aj na to, ako subjektívne pociťuje ujmu ten, voči ktorému vyhrážka smeruje. V zmysle tohto výkladu vyhrázaním sa inou ťažkou ujmom môže byť napríklad aj vyhrážanie sa spôsobením škody veľkého rozsahu (podpálením domu) alebo zničením veci vysokej umeleckej hodnoty, ku ktorej má poškodený citový vzťah, alebo vyhrážanie sa spôsobením ťažkej ujmy na zdraví osobe blízkej poškodenému a pod.

Zo skutkovej vety tak, ako je uvedená v odsudzujúcom rozsudku súdu prvého stupňa, je zrejmé, že znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Tr. zák. boli v danom prípade naplnené, lebo obvinený S. H. svojou vyhrážkou zabitím počas fyzického útoku na poškodeného J. H. u neho vzbudil dôvodnú obavu, že hrozbu splní.

Dovolací súd, ako už bolo vyššie uvedené, ale správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať ani meniť. Nie je totiž oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonať. Ťažisko dokazovania je teda v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd.

Ak v písomných dôvod dovolania obvinený S. H. spochybňoval aj samotný priebeh skutkového deja popierajúc, že by sa poškodenému J. H. vyhrážal spôsobom, ktorý u neho mohol vzbudiť dôvodnú obavu, tak tým v podstate namietal výsledky vykonaného dokazovania a z nich ustálené skutkové zistenia. S týmto svojím argumentom preto obvinený S. H. stojí zjavne mimo uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 ods. 1 písm. c/ ako i ustanovením § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. splnené neboli, a preto podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením dovolanie obvineného S. H. na neverejnom zasadnutí odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 27. apríla 2011

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová